

Rodiče nedonošených dětí jsou v Pardubicích součástí týmu zdravotníků

27.11.2023 - | Nemocnice Pardubického kraje

„Cílem našeho společného dvouletého snažení bylo prohloubení vzájemné emocionální vazby mezi rodičem a nedonošeným miminkem. Nepřerušovat a neomezovat vzájemný kontakt, ale rodiče v něm podporovat a usnadňovat jej,“ řekl primář dětského a novorozeneckého oddělení Pardubické nemocnice Marian Šenkeřík.

Rodič se stává součástí týmu. Zdravotníci v Pardubické nemocnici učí rodiče s nezralými dětmi zacházet tak, aby to pro děti bylo co nejefektivnější a aby se sami rodiče tohoto kontaktu nebáli. *„Sdílíme společně své zkušenosti a snažíme se o to, aby i rodiče dokázali maximálně porozumět svému dítěti, které vyžaduje zdravotní péči,“* konstatoval Marian Šenkeřík s tím, že doufá, že navázané dobré vztahy s finskou stranou budou pokračovat i nadále.

Uvést do praxe tento projekt nebylo jednoduché. *„Musely se změnit zažité postupy, které byly zakonzervovány i několik desítek let. A to vše během 18 měsíců, což je ve zdravotnictví téměř revoluce,“* sdělil primář dětského a novorozeneckého oddělení.

„Znamenalo to proškolit celý personál, změnit způsob komunikace s rodiči i péči o děti. Část kompetencí nově přešla na rodiče,“ vysvětlil Marian Šenkeřík. *„Využili jsme právě finského systému. Z pohledu personálu je založený na spolupráci s mentory, kteří naše pracovníky školili, nabádali ke změnám a sledovali, jak jsou prováděny a zda se to děje efektivním způsobem,“* podotkl primář, podle něhož jsou už nyní patrné pozitivní výsledky.

„Mizí pláč dětí a stres rodičů a narůstá jejich důvěra ve zdravotníky. K lepšímu se změnila také atmosféra na oddělení. Že rodiče tuto změnu výrazně kvitují, ukazují nejen dotazníky spokojenosti, ale i cílené překlady k nám do Pardubic. Rodiče o našem programu vědí a řad už si jej přímo vyžádala,“ dodal Marian Šenkeřík.

„Nejdůležitější bylo, aby všichni přijali myšlenku, že i v nemocnici mohou o předčasně narozené miminko pečovat rodiče, a to 24 hodin denně. Samozřejmě s tím, že zdravotnický personál jim je neustále při ruce a nadále zajišťuje odbornou péči,“ nastínila jedna z mentorek projektu Jana Horáková. *„Pro všechny to byla velká změna,“* dodala druhá mentorka Eva Hlaváčková.

„Snažíme se najít ideální průsečík mezi přáním rodičům a potřebami dítěte, které vyžaduje zdravotní péči,“ shrnul Marian Šenkeřík, který se o projektu dozvěděl na zahraniční konferenci v Rakousku a myšlenka jej tak zaujala, že se rozhodl autorky oslovit a navázat spolupráci.

Myšlenka změnit přístup k péči nedonošených dětí tedy vznikla původně ve Finsku. Do praxe ji uvedla finská lékařka **profesorka Liisa Lehtonen** společně s **psycholožkou Sari Ahlquist Björktroth**, která stojí za propracovaným programem mentoringu. *„Spolupráce s českými kolegy byla výborná, v Pardubické nemocnici odvedli skvělou práci,“* uvedla Liisa Lehtonen, která nechyběla na závěrečném semináři projektu.

Pardubická nemocnice je v Česku první, kde se program uvedl do praxe. Dokonce jde o první oddělení mimo Finsko, kde se program začal do praxe zavádět. Vedle České republiky se dnes přístup implementuje nejen v řadě dalších evropských zemí, ale například i v Japonsku. *„Opravdu jsme čekaly, že se v přístupech jednotlivých zdravotnických týmů objeví jisté kulturní rozdíly. Země,*

v kterých se personál zaškoluje, jsou skutečně kulturně velmi rozdílné. Ale to kruciální, tedy péče o nedonošené miminko, je velmi univerzální, kulturní hranice téměř nezná. To bylo velmi zajímavé zjištění,” uvedla Sari Ahlquist Björktroth.

„Jsem velmi rád, že naše dětské a novorozenecké oddělení stále hledá nové cesty a přístupy. Koneckonců v 90. letech byli jedněmi z prvních, kdo zaváděl přístup rooming-in, tedy přítomnost miminka na pokoji s maminkou od prvních momentů. S rozvojem technologických možností jsme teď schopni nabídnout stejný přístup i rodičům nedonošených dětí,” vyjádřil se **náměstek léčebné péče Pardubické nemocnice Norbert Barek**.

Projekt Close Collaboration with Parents v Pardubické nemocnici finančně podpořila Nemocnice Pardubického kraje, většinu financí však sehnal **Rotary Club**. „Šlo o částku 56 tisíc euro. Měli jsme radost také z toho, že nám pomohli také kolegové z finského Rotary Clubu. S nimi jsme už před začátkem tohoto projektu měli výborné vztahy,” pravil **sekretář Rotary Clubu Pardubice Michal Sláma**.

K realizaci projektu přispěl **také Pardubický kraj**, který projekt prostřednictvím Rotary klubu podpořil částkou ve výši sto tisíc korun. „V době, kdy byla tato česko-finská spolupráce v Pardubické nemocnici dojednávána, spadala oblast zdravotnictví do mé gesce. Snaha o zavádění nových přístupů v nemocniční péči a společenský přesah projektu mě oslovil a je moc dobře, že se jej podařilo s úspěchem převést do praxe,” doplnil **krajský radní Ladislav Valtr**.

Se svým předchůdcem, na kterého navazovala právě dojednáním požadované finanční částky, souhlasí i současná **náměstkyně pro zdravotnictví Michaela Matoušková** a dodává: „Příchod dítěte by měl být v každé rodině šťastným obdobím. Ne vždy jsou však první chvíle v životě jednoduché a bez komplikací. Proto jsem se obrátila na pana primáře Šenkeříka, abych se o připravovaném projektu, pro který jsem chtěla zajistit finanční podporu, dozvěděla více. Předčasné narození je bezesporu velmi náročnou životní zkouškou, nejen pro samotné nedonošené miminko, ale i jeho rodiče. A já jsem ráda, že se nám projekt podařilo společnými silami finančně zajistit a zdravotníkům úspěšně projít výcvikem. Věřím, že nový systém péče v Pardubické nemocnici přispěje k větší společenosti dětí i rodičů.“

Projekt vznikl v nemocnici ve finském Turku. Jeho zakladatelkami jsou lékařka prof. Liisa Lehtonen a psychologka doc. Sari Ahlquist Björktroth. Na rozdíl od klasického pojetí péče o nedonošené děti se **zdravotník stává pro rodiče průvodcem a rodič se stává členem zdravotnického týmu**. Zdravotnický personál se proškoluje prostřednictvím **systematického propracovaného programu mentoringu**. Právě ten stojí za výjimečností celého programu. To, co jinde trvá dlouhé roky, se s podporou programu zkrátí na měsíce. Trénink personálu pardubického dětského a novorozeneckého oddělení probíhal od ledna 2022 do prosince 2023.

Koncepce má dnes **oporu ve vědeckých důkazech**, které potvrzují, že děti, o které je od narození takto pečováno, lépe rostou, prospívají a rychleji se rozvíjejí jejich mentální schopnosti (např. řečové). U matek je pak prokázán nižší výskyt postnatální deprese a dochází k výrazné redukci depresivních syndromů.

<https://pardubice.nempk.cz/novinky/rodice-nedonosenyh-deti-jsou-v-pardubicich-soucasti-tymu-zdravotniku>